

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

«ПРЕДСТАВЛЕННЯ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ»

Шифр та назва спеціальності

125 – Кібербезпека та захист інформації

Інститут

ННІ Хімічної технології та інженерії

Освітня програма

Кібербезпека

Кафедра

Технології кераміки, вогнетривів, скла та емалей (161)

Рівень освіти

Третій (доктор філософії)

Тип дисципліни

Загальна, Обов'язкова

Семестр

1

Мова викладання

Українська, Англійська

Викладачі, розробники

КРИВОБОК Руслан Вікторович

Ruslan.Krivobok@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент, доцент кафедри технології кераміки, вогнетривів, скла та емалей, завідувач науково-дослідної частини

Досвід роботи 20 років. Автор понад 150 наукових та навчально-методичних праць, з них 24 – у виданнях включених до наукометричних баз Scopus та Web of Science, 18 патентів та свідоцтв на об'єкти інтелектуальної власності

ЗАЙЦЕВ Юрій Іванович

Yurii.Zaitsev@khpi.edu.ua

Кандидат технічних наук, професор, професор кафедри комп'ютерної математики та аналізу даних, Вчений секретар НТУ «ХПІ»
Досвід роботи – 40 років. Автор понад 70 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Теорія ймовірності», «Математична статистика».

ГЛАВЧЕВА Юлія Миколаївна

yuliia.hlavcheva@khpi.edu.ua

Доктор філософії за спеціальністю комп'ютерні науки. Директор науково-технічної бібліотеки, доц. кафедри Системи інформації ім. В. О. Кравця.

Має 20-річний практичний досвід з упровадження інформаційних технологій в роботу в бібліотеки. За період 2016-2023 рік результати досліджень викладено у понад 50 публікаціях, у тому числі у виданнях, які включені до Scopus та Web of Science CC.

Загальна інформація

Анотація

Наукова та науково-технічна діяльність у закладах вищої освіти є невід'ємною складовою освітнього процесу й здійснюється з метою інтеграції наукової, навчальної та виробничої діяльності у системі здобуття вищої освіти.

Дисципліна спрямована на набуття аспірантами знань щодо організації наукової діяльності, інтелектуального захисту і комерціалізації результатів досліджень та ознайомлення з вимогами до оформлення дисертації, з нормами академічної доброчесності та процесом підготовки наукових публікацій.

Мета та цілі дисципліни

Викладання дисципліни «Представлення наукових результатів» має на меті на послідовне ознайомлення аспіранта з основними аспектами організації наукової діяльності в університеті та за його межами та набуття аспірантом основних компетентностей, які дозволять йому в подальшому займатись науковою діяльністю, захистити дисертацію та якісно представляти результати наукових досліджень академічній спільноті.

Формат занять

1 семестр. Лекції, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК-2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, проведення самостійних досліджень.

ЗК-3. Здатність до виявлення, генерування нових ідей, дослідження та вирішення проблем за професійним спрямуванням.

ЗК-4. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі, розробляти та управляти науковими проектами.

СК-2. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми на основі глибокого осмислення наявних і створення нових цілісних знань, а також професійної практики. Використання моделювання механізмів кібербезпеки.

СК-7. Здатність критично переосмислювати наявні інформаційні технології та відстежувати тенденції їх розвитку.

Результати навчання

РН-1. Вміння формувати і аргументовано відстоювати власну думку з різних проблем філософії науки та методології наукового пізнання, бути критичним і самокритичним.

РН-2. Вміння вести дискусії, здійснювати публічні промови, робити повідомлення і доповіді з питань дисертаційного дослідження, аргументовано викладати власну точку зору державною та іноземною мовами.

РН-3. Вміння читати оригінальну наукову літературу на іноземній мові, опрацьовувати та оформляти інформацію. Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge та ін.).

РН-4. Знання, розуміння, вміння та навички використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, розуміння змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (ІФ, або IF)).

РН-5. Вміння та навички критично сприймати та аналізувати існуючі наукові теорії та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми та завдань, проводити критичний аналіз власних матеріалів, генерувати власні нові ідеї, приймати обґрунтовані рішення.

РН-9. Вміння та навички спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань, результатів досліджень, узгодження дій і спільної роботи на конференціях, симпозиумах, наукових семінарах, доводити результати досліджень та інновацій до колег, публічно представляти,

захищати результати своїх досліджень, обговорювати їх і дискутувати з науково- професійною спільнотою, використовувати сучасні засоби візуальної презентації результатів дослідження.
РН-11. Вміння розробляти проекти наукових досліджень та моделювати їх структуру, застосовуючи різні способи подання статистичної інформації та результатів.
РН-12. Вміння оцінювати конкурентоспроможність отриманих результатів.
РН-13. Вміння узагальнювати і критично оцінювати результати, отримані вітчизняними і зарубіжними дослідниками.
РН-14. Вміння приймати обґрунтовані рішення, бути здатним їх оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год.: лекції – 30 год., самостійна робота – 60 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Немає.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. Навчальні матеріали доступні студентам через OneNote Class Notebook.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1.

Робота з інформаційно-аналітичними ресурсами та пошук наукової інформації. Глобальні академічні ресурси та спеціалізовані бази даних. Ресурси відкритого доступу. Сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації.

Тема 2.

Підходи до вибору видань для публікації. Наукометричні показники видань. Види наукових публікацій та наукових видань. Підготовка матеріалів наукових досліджень до публікації.

Тема 3.

Академічна доброчесність: поняття та принципи. Академічна відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності. Публікаційна етика. Хижацькі видання.

Тема 4.

Ідентифікація науковця в віртуальному академічному середовищі. Наукометричні показники авторів. Формування та підтримка системи авторських профілів. Створення ефективної стратегії публікацій.

Тема 5.

Системи штучного інтелекту та наукові дослідження. Генерація тексту штучним інтелектом: виявлення та правила використання.

Тема 6.

Організація наукової діяльності в Україні та Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

Тема 7.

Інноваційна діяльність Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут».

Тема 8.

Поняття та система права інтелектуальної власності. Право промислової власності. Авторське право і суміжні права.

Тема 9.

Практичні аспекти захисту прав інтелектуальної власності. Оформлення заявки на винахід та заявки на авторське право.

Тема 10.

Міжнародні наукові проекти. Існуючі можливості участі ЗВО у міжнародних проектах.

Тема 11.

Інноваційна екосистема: поняття, функції, структура. Перспективах створення та розвитку сталої інноваційної екосистеми НТУ "ХПІ".

Тема 12.

Стартап проекти - інноваційний елемент розвитку України.

Тема 13.

Комерціалізація наукових досліджень.

Тема 14.

Вимоги до наукового рівня кваліфікації здобувача ступеня доктора філософії.

Тема 15.

Вимоги до оформлення дисертацій. Порядок утворення разових спеціалізованих вчених рад, порядок проходження процедури захисту та присудження ступеня доктора філософії у НТУ «ХПІ».

Теми практичних занять

Практичні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Робота з реферативними та наукометричними базами даних.

Вибір потенційного видання для публікації (фахові видання, видання, що входять до Q1, Q2).

Підготовка статті до публікації з урахуванням вимог видання (виконання змістовних та формальних вимог).

Підготовка тез доповіді до участі в конференції.

Реєстрація авторських профілів в основних системах (ресурсах).

Підготовка заявки на отримання фінансування від Міністерства освіти і науки України. Підготовка

заявки на отримання фінансування від Національного фонду досліджень.

Підготовка заявки за двостороннім (міжнародним) науковим конкурсом Міністерства освіти і науки України.

Підготовка заявки на Державне замовлення на науково-технічні (експериментальні) розробки та науково-технічну продукцію.

Підготовка стартапу за темою своєї дисертації.

Підготовка заявки на об'єкт інтелектуальної власності (винахід, авторське право) за темою дисертації.

Складання документації для оформлення госпдоговору.

Підготовка документів для утворення разових спеціалізованих вчених рад.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Методологічні основи наукових досліджень : підручник / Н. І. Посвятенко [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Факт, 2022. – 318 с. : іл. - Режим доступу:

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58468>.

2. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посібник / О. Г. Романовський [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : Іванченко І. С., 2022. – 150 с. – Режим доступу:

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/56902>.

3. Основи наукових досліджень : навч. посібник / А. К. Бабіченко [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т", Нац. фарм. ун-т. – Харків : Друкарня Мадрид, 2021. – 134 с. – Режим доступу:

<http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/58739>.

4. Поворознюк А.І., Панченко В.І., Філатова Г.Є. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. Харків: НТУ «ХПІ», 2016. 192 с.

5. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. / С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с

6. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс].-Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

7. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [Електронний ресурс].-Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

8. Положення про науково-дослідну частину Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <http://science.kpi.kharkov.ua/polozhennya-ntu-khpi/>.
9. Положення про Центр комерціалізації інтелектуальної власності та трансферу технологій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» <http://science.kpi.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-centr-komercializacii.pdf>.
10. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с. <http://philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>.
11. Ярошук Л. Г. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., оновл. Saarbrücken–Riga: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2019. 162 с.
12. Надикто, В. Т. Основи наукових досліджень : підручник / В. Т. Надикто; ТДАТУ. – Херсон, 2017. – 268 с.
13. Основи наукових досліджень: підручник / В.І. Саюк, О.Л. Ануфрієва, Н.Ю. Волянчук та ін.; За ред.: В.І. Саюк, Є.Р. Чернишової. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 144 с.
14. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Джуно. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2017. – 432 с.
15. Право інтелектуальної власності: Підручник. – Вид. 2, змін. і доп. / О. П. Світличний. – К.: НУБіП України, 2016. – 355 с.
16. С.І. Сидоренко, Рекомендації з підготовки проектних пропозицій за програмою «Горизонт 2020» : методичні вказівки / С.І. Сидоренко, С.М. Шукаєв, М.О. Зеленська, А.І. Олешкевич, А.О. Романко, І.А. Владимирський. – К.: НТУУ «КПІ», 2014. – 40 с.
17. Трансфер технологій : підручник / А.А. Мазаракі, Г.О. Андрощук, С.І. Бай та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 556 с.
18. Про присудження ступеня доктора філософії (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167, редакція від 01.07.2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-%D0%BF#Text>.
19. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>.
20. Наказ МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (zareєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 р. за № 155/30023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>.

Додаткова література

21. Положення про затвердження типової форми договору про виконання робіт, який укладається зі студентами, аспірантами та докторантами при виконанні наукових досліджень і розробок, які фінансуються з державного бюджету України, або виконуються за госпдоговорами. <http://science.kpi.kharkov.ua/polozhennya-ntu-khpi/>.
22. Положення про застосування договірної системи оплати праці при виконанні госпдоговірних науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут». <http://science.kpi.kharkov.ua/polozhennya-ntu-khpi/>.
23. До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності : лист Міністерства освіти і науки України від 20 травня 2020 р. № 1/9-263. https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti?fbclid=IwAR3dJ0PKnGtsIdT8flPhgogOQOCyvYPNNZmvT-9d3qYeQQmW_xmLYhYjQfL.
24. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти : лист Міністерства освіти і науки України від 23 жовтня 2018 р. № 1/9-650. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18?lang=uk#Text>.
25. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам (затверджено Наказом МОН України від 14.01.2016 р. № 13 зі змінами). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0183-16#Text>.

26. Sanders, David Avram. (2020). How to write (and how not to write) a scientific review article. *Clinical biochemistry*, 81(4), 65-68. DOI: 10.1016/j.clinbiochem.2020.04.006.
<https://sites.temple.edu/borguet/files/2020/09/1-s2.0-S0009912019312019-main.pdf>.
27. Arrom, L. M., Huguet, J., Errando, C., Breda, A., & Palou, J. (2018). How to write an original article. *Actas Urológicas Españolas (English Edition)*, 42(9), 545-550.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2173578618301434/pdf?md5=72969e0102b1b6535cae673fce9e99a6&pid=1-s2.0-S2173578618301434-main.pdf>.
28. Perković Paloš, A., Roje, R., Tomić, V., & Marušić, A. (2023). Creating research ethics and integrity country report cards: Case study from europe. *Accountability in Research*, doi:10.1080/08989621.2022.2163632.
<https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/08989621.2022.2163632?src=getfr>.
29. Leonard, M., Stapleton, S., Collins, P., Selfe, T. K., & Cataldo, T. (2021). Ten simple rules for avoiding predatory publishing scams. *PLoS Computational Biology*, 17(9), e1009377.
<https://journals.plos.org/ploscompbiol/article?id=10.1371/journal.pcbi.1009377>.
30. Faber, J. (2017). Writing scientific manuscripts: most common mistakes. *Dental Press Journal of Orthodontics*, 22, 113-117.
<https://www.scielo.br/j/dpjo/a/rFNXSr3794twr8JSzxsGLTL/?format=pdf&lang=en>.
31. Gasparyan, A. Y., Nurmashhev, B., Yessirkepov, M., Endovitskiy, D. A., Voronov, A. A., & Kitas, G. D. (2017). Researcher and author profiles: opportunities, advantages, and limitations. *Journal of Korean medical science*, 32(11), 1749-1756. <https://synapse.koreamed.org/articles/1108350>
32. Zhu, L., Lai, Y., Mou, W. et al. ChatGPT's ability to generate realistic experimental images poses a new challenge to academic integrity. *J Hematol Oncol* 17, 27 (2024). <https://doi.org/10.1186/s13045-024-01543-8>.
33. Flaherty, H. B., & Yurch, J. (2024). Beyond Plagiarism: ChatGPT as the Vanguard of Technological Revolution in Research and Citation. *Research on Social Work Practice*, 34(5), 483-486. <https://doi.org/10.1177/10497315241243310>.
34. Gruenhagen, J. H., Sinclair, P. M., Carroll, J. A., Baker, P. R., Wilson, A., & Demant, D. (2024). The rapid rise of generative AI and its implications for academic integrity: Students' perceptions and use of chatbots for assistance with assessments. *Computers and Education: Artificial Intelligence*, 7, 100273. <https://doi.org/10.1016/j.caeai.2024.100273>.
35. Acosta-Enriquez, B. G., Arbulú Ballesteros, M. A., Arbulu Perez Vargas, C. G., Orellana Ulloa, M. N., Gutiérrez Ulloa, C. R., Pizarro Romero, J. M., ... & López Roca, C. (2024). Knowledge, attitudes, and perceived Ethics regarding the use of ChatGPT among generation Z university students. *International Journal for Educational Integrity*, 20(1), 10. <https://edintegrity.biomedcentral.com/articles/10.1007/s40979-024-00157-4>.
36. Hofmann, P., Brand, A., Späthe, E., Lins, S., & Sunyaev, A. (2024). AI-based Tools in Higher Education: A Comparative Analysis of University Guidelines. In *Proceedings of Mensch und Computer 2024* (pp. 665-673). <https://doi.org/10.1145/3670653.3677513>.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Бали нараховуються за:

- кожною з 15 тем дисципліни аспірант отримує 5 балів по результатам аудиторної та позааудиторної роботи;
- кожен з двох модульних контрольних – 5 балів
- залік – 15 балів

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів за всі види навчальної діяльності. Максимальна кількість балів, яку здобувачі освіти можуть отримати по рейтингу поточного оцінювання (сума балів за аудиторну, позааудиторну роботу та виконання двох модульних контрольних робіт) – 85 балів (див. таблицю нижче). Підсумковий залік – 15 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Критерії поточного оцінювання:

Види навчальної діяльності	Критерії	Бали
Аудиторна робота	активність на заняттях, демонстрація володіння матеріалом	2
Самостійна робота	- здатність формувати стратегію пошуку; - здатність інтерпретації та використання наукометричних показників; - здатність працювати з нормативними документами та базами даних; - здатність обирати видання для публікації; - розуміння принципів та етапів підготовки заявок та стартапів; - здатність дотримуватись вимог оформлення документів	3
Всього за кожною темою:		5
Оцінювання по дисципліні:		Бали
Максимальні бали за 10 тем		75
Модульна контрольна № 1		5
Модульна контрольна № 2		5
Залік		15

Норми академічної етики і політика курсу

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ФЕДОРЕНКО

Гарант ОП
Олександр МІЛОВ